

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narodne in literarne
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vzprejemajo.

Uredništvo je v Semo-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pa peti prejemnik:
za
vsako leto naprej 26 K — h
pol leta . . . 13 . . . — h
člani . . . 6 . . . 50 . . .
mesec . . . 2 . . . 20 . . .
Upravništvo prejema:
za
vsako leto naprej 20 K — h
pol leta . . . 10 . . . — h
člani . . . 6 . . . 50 . . .
mesec . . . 1 . . . 70 . . .
Pa pošilja se na dom
29 h na mesec.

Štev. 286.

V Ljubljani, v soboto, 13. decembra 1902.

Letnik XXX.

„Brezkonfesionalno pravosodje.“

Dva klica sta v novejšem času značilna za liberalce: »Pred sodišče ž njimi!« in pa: »A la lanterne!« Če pregledamo vse delovanje liberalcev v zadnjem času, ne najdemo v njem skoro drugega, kakor ovadbe na sodišče in državno pravdnstvo. Večjega triumfa ni za liberalce, nego če morejo zatrobiti o tem ali onem, da je obsojen.

Zato je pa neobhodno potrebno, da vemo, kake nazore o pravosodju imajo liberalci. Neobhodno potrebno je to zlasti sodnikom, ki imajo zaslišavati priče in razsojati njih verodostojnost. In »Slov. Narod« je odkrito izpovedal svoje stališče nasproti sodiščem. Zadnje in v največ slučajih edino sredstvo izvedeti resnico, je izpoved pod prisego. In o prisegi piše liberalce v »Narodu.«

»Popolna odprava zaprisege priči je edini dosledni razvoj prava in pravde. Kakor je kanonsko pravo v moderni državi odstranjeno, tako mora v njej tudi na polju pravdnega prava zginiti zadnji ostanek cerkvene moči, ki živi v rabi prisega. Prisega je brez dvoma religiozno dejanje, ker se ž njo na slovesen način Boga kliče. To se pa kaj malo poda v okvir naših današnjih sodnih dvoran. Krščanska religija prepoveduje priseganje. Sodniki v današnji državi morajo biti medkonfesionalne, ker one ne delajo razločka med ljudmi po njih nabožnih, političnih in drugih nazorih. Za narod brez religije je prisega prazna formula obljube, resnico govoriti, za religiozen narod pa je težka muka njegove vesti. Kant označuje s pravico prisego kot »tortura spiritualis«. Raba tega mučila, da se izliči resnici odgovarjajoča izpoved, daje našemu sodniškemu postopanju še zelo srednjeveški značaj. Prisega pritiska na pričo, ki pa pove resnico skoro vedno samo vsled kazni, s katerimi se kaznuje kriva prisega. Isti uspeh bi pa moglo doseči tudi priprosto zagroženje kazni radi krive izpovedi pred sodnijo. Pridevek religiozno prisega, da se izkaže resnica, je popolnoma odveč.«

Tako stoje torej liberalni pravoslovci na popolnoma brezbožnem stališču. Da »krščanska religija« prepoveduje prisego, to je navadna liberalna laž. Krščanska vera prepoveduje brez potrebe prisegati, zapoveduje kristjanom, da ne smejo po nemarnem imenovati božjega imena, a o prisegi sami je katoliška cerkev proti raznim

krivovercem (pelagianom, valdensem, albigensem, proti Wicleffu in anabaptistom) vedno branila nauk božjega razodetja, katero dovoljuje prisego, kadar je v resnici potrebna za izpričavanje resnice.

A kdor pri Bogu prisega, mora v Boga verovati. In kadar pače kak narod tako globoko, da država očitno zavrže vero v Boga, temu je res prisega »prazna formula«, kakor »Narod« pravi. Za religiozen narod je prisega »težka muka« le tedaj, ako se zahteva za ničevne stvari. Vsak v resnici veren človek pa, kateri hoče izpričevati v važni stvari čisto resnico, smatra prisego kot religiozen akt, katerega izvršuje z najvišjim spoštovanjem pred vsemogočnostjo Vsevednega. »Narod« pa ne veruje v Boga in tudi ne v večne kazni, ki sledé krivi prisegi, ampak on prizna samo ječo, s katero kaznuje država. A čemu bi se liberalci radi iznebili prisega? Tudi to nam naravnost pripovedujejo:

»Ako bi se vse krive prisega, ki se storé pred sodnijo, kaznovale, kakor zaslužijo, potem bi se moralo pač zidati še zelo mnogo kaznilnic.«

Odkod pa imate liberalci to prepričanje, ako ne od samih sebe? V našem ljudstvu je gnus in strah pred krivo prisego tako velik, da si ne more misliti hujšega zločina, kakor je kriva prisega. Sploh ni hudodelstva, katero bi poštena duša tako sovražila, kakor zločin, izzivati nase maščevanje božje, klicati nase strašno kazen Vsemogočnega, katerega bi se predrznil krivoprišežnik vladiti v svojo pregreho in ga delati soodgovornega za svoja zločinstva. Ne, v ljudstvu ni krive prisega. A kriva prisega je v onih propadlih ljudeh, kateri so se navadili bledeti in zaničevati vse, kar nam je sveto, in tega ni zmožen drugi, kakor zagrizen odpadnik od vere.

A na prisegi sloni vse naše javno delovanje in življenje. Tajite religioznost družbe, kakor hočete, izganjajte strah pred Bogom iz rodbine in države z vsemi vašimi umazanimi sredstvi, a nekaj morate priznati: Da je prisega, da je sklicevanje na Boga vendar temelj vse naše družbe. Cesar hoče, da mu uradniki zvesto služijo. Kaj zahteva od njih? Da prisežejo! Domovina hoče, da je vojaštvo ne izda. S čim jih zaveže? S prisego! So-

proga se hočeta skleniti v zvezo zvestobe, ki je podlaga pošteni rodbini. S čim stvorita temelj socialnemu življenju? S prisego. Pred sodiščem ne more dognati sodnik resnice. Kaj je edino sredstvo, da pomaga pravici do zmage? Zopet prisega!

In naši podli, v dno duše izkvarjeni liberalci imenujejo v javnem listu prisego — »prazno formulo« in zahtevajo, da se naj odstrani od sodišč!

Kdor je izprijen, ima vse ljudi za izprijene. In tako imajo tudi liberalci vse ljudi za krivoprišežnike. Zato pa liberalni juristi v »Narodu« zahtevajo:

»Proti krivim izpovedbam imamo le jedno učinkivo sredstvo, in to je to, da jih sodnik, pred katerim se store, radi prisega same ne sprejme slepo za resnične, ampak jih po mogočnosti skrbno pretehta in prostega uvaževanja dokazov ne smatra samo kot pravice, ampak kot dolžnost. Ako krive priče zapazijo, da se jim vendar ne verjame, si bodo rajše prihranile riziko krive izpovedi in sploh ne bodo izpovedale. Prisega kot resnico izsiljujoče sredstvo je pri tem popolnoma brez pomena in naj se, da se ohrani sveto ime božje, rajše opusti.«

Tako torej! Samo riziko krive izpovedi — to je tista stvar, katere se liberalce še boji! Kaj pa če nič ne riskira? Kaj, če ni nikogar, ki bi dokazal krivico prisega, ker ni nobene druge priče? Na to pravi liberalce: Ni rizike — torej . . .

Tako globoko je padel brezbožni, nepošteni, lažnivi, goljufivi liberalizem! Če ta nauk temeljev družbe ne razdira, potem ne vemo, kaj je še zločinstvo na svetu!

Vzemimo zapriseženega porotnika po »Narodovem« receptu! Porotnik nič ne riskira. On izreče svoj »da« ali »ne« in gre iz dvorane. Kaj je torej liberalen porotnik?

Vzemimo ta slučaj: Liberalci podkupijo kako izprijeno žensko, da reče: Ta duhovnik je storil zločin proti § 125 kaz. zak. Ona nič ne riskira, ker duhovnik nima priče. Liberalna družba! A liberalci, le izmišljajte si svoje podle nauke, s katerimi hočete zadušiti svojo vest in zakriti svoja zločinstva! Večno resnična ostane beseda svetega pisma (Cah. 5, 4):

»Prokletstvo bo prislo v hišo onega, ki v mojem imenu po-

krivem prisega, in bo v sredi njegove hiše prebivalo ter jo bo pokončalo.«

V varstvo volivne svobode.

Interpelacija

posl. dr. Šusteršiča in tovarišev na gospoda minist. predsednika kot voditelja pravosodnega ministerstva in g. naučnega ministra.

V občini Trnovo, v polit. okraju Postojina, vrše se v kratkem občinske volitve. Nasproti si stojita katoliško-narodna in slovensko-napredna stranka. Med volivci I. vol. razreda je tudi tamošnji nadučitelj g. Jernej Ravnikar, ki se prišteva h katoliško-narodni stranki. To pa ni vseh »naprednemu« načelniku krajnega šolskega sveta, Ivanu Urbaniču. Zato je skušal zlorabiti svojo uradno oblast, da bi pritiskal na g. nadučitelja Ravnikarja.

Krajni šolski svet je namreč nedavno sklenil, da izvrši nekatere potrebne poplave v stanovanju g. nadučitelja. Načelnik krajnega šol. sveta je delo izročil nekemu mizarju in ta je tudi z delom pričel.

Dne 4. t. m. pa je imenovan načelnik krajnega šol. sveta poklical g. nadučitelja. Ker pa je bil ta zadržan, šla je k načelniku njegova gospa soproga. Načelnik jo vpraša, kako bode volil njen soprog. Ona odgovori da ne z liberalno stranko. Nato pravi Urbanič, da bodo poplave v nadučiteljevem stanovanju šele tedaj izvršene, ako g. Ravnikar voli z liberalci ali pa se vsaj volitve ne udeleži; drugače se poplave ne izvrše.

Ko pa gospa odgovori, da si g. Ravnikar ne pusti ukazovati, kako naj voli, je Urbanič ustavil že pričeto mizarško delo. Pripomni se še, da je pri tej priliki Urbanič tudi rekel gospej: Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je sklenil, da mora g. Ravnikar voliti z liberalci ali pa dcma ostati.

Urbanič je še isti dan šel k g. nadučitelju Ravnikarju in mu je isto rekel, kakor preje njegovi gospej. Ali naj voli z liberalci ali pa se volitve ne udeleži, drugače poplave ne bodo izvršene. G. Ravnikar vpraša, ali Urbanič to zahteva na svojo pest in

LISTEK.

Obtožba.

Na Dunaju so se majali ministrski stoli. Ministri pa so se prestrašili in so prebledeli, ker vedeli so, da je sedaj nevarnost, da padejo. Tam doli na jugu se je zbirala huda nevihta, ki je pretila priti nadnje. Gorje ministri, vam, gorje!

Kriza! Kateri politik ne pozna usodnega pomena te besede? Osobito v sedanjem času se vodilni politiki boje krize, kakor največjega zla. Kedor zna sedaj prouzročiti krizo, ta ima politični položaj v rokah, okoli njega se mora sukati vse, njegove želje so ukazi, ki se morajo izpolniti nemudoma. Vsaj on drži v roki osodo državne ladije. Vse mu mora biti pokorno.

Zakaj vse to pišemo? Ali ne poznate čisto nič svetovnega položaja? Ali niste brali obtožbe proti vladi? Žadet je v prvi vrsti vojni minister, potem pa tudi minister za

deželno brambo. Obe vladi, skupna in pa tolitvanska, se torej majeti.

»Slov. Narod« je dvignil obtožbo proti vladi. Dokazuje ji, da z državnim imetjem ne zna gospodariti, ker razsipa drž. novce. Takole se glasi obtožba:

»V nižjeavstrijskem deželnem preračunu za leto 1902 je določenih 111.462 K za klerikalne kmetijske zadruge, ki pa vrh tega uživajo še obilo družih dobrot od dežele.«

Te zadruge so v resnici kmetijskega značaja Bavijo se nižjeavstrijske zadruge samo s pravimi kmetijskimi pridelki.

V ta namen se je nižjeavstrijska organizacija zavezala za to, da je dobila dajatve za vojaštvo. Leta 1901 je ta organizacija dobila od vojnega oskrbnništva za prodano rž 639.394 K, za druge pridelke, žito, seno, krompir itd. pa 474.895 K.

A kako je pri tem izhajalo vojno oskrbnništvo? To oskrbnništvo je mo-

rilo organizaciji vse pridelke veliko dražje plačevati, nego so one iste pridelke plačevali drugi kupci. Erar je plačeval na primer rž po 15 K 80 vin. meterški stot, drugi kupci pa so plačevali rž po 14 K 95 vin., torej skoro za krono ceneje . . . erar bi bil lahko rž dobil po tej ceni in jo je po nepotrebnem preplačal. Erar je samo leta 1901 samo na Nižjeavstrijskem in samo za rž nad 30.000 po nepotrebnem izdal.

To je strahovita obtožba, in brez vsacega dvoma so se je ministri grozno prestrašili. Obtožba še pristavlja, da so kmetijske zadruge oziroma njih organizacije, zveze, kupovale pridelke, ki jih je od njih drago kupoval erar, pridno in seveda ceneje, pri židih. Dokazov za to trditve, kakor tudi za vse druge, ne navaja. Pač, eden dokaz je takorekoč molče podan: Trditve stoje v »Slov. Narodu«, ergo so resnične. Ta molče trobentajoči dokaz mora pač zadostovati. »Narod« je čisto prezrl, da se je s to trditvijo postavil v naravnostno nasprotje z ono

svojo trditvijo, da so te zadruge v resnici kmetijskega značaja.

Ali vse to nič ne de, obtožba je tu in ministri se je brez dvoma boje. Strašno je to. Kmetovim organizacijam je erar predrago plačal kmetijske pridelke! Ko bi jih bil že kakim židovskim družbam. Ali tako pa so po trditvi »Slov. Naroda« židje bili oškodovani. Ti ubogi ljudje morali so prodajati, kakor trdi »Narod«, organizacijam kmetov žito ceneje, kot so je pa te prodajale erarju. Dobiček spravile so torej kmetijske organizacije, ne pa židje. Komur to ne pretresa srca, ta sploh nima srca — za žide. Profit je spravil kmet, ne žid, to je res grozno.

Kako se bode vlada branila proti tako hudi obtožbi? Kmalu bodeta pretekla dva tedna, odkar je »Slov. Narod« dvignil obtožbo, ali do danes se vlada še ni braniti poskusila. Samo dvoje je mogoče: ali je čisto pobita od te obtožbe, ali pa se zanjo ne zmeni. Mi smo popolnoma prepričani, da vlada molči, ker je potrta. Kako pa bi tudi ne bila potrta, ko mora iz te obtožbe videti, da so liberalci bolj vladni, kot je vlada sama.

odgovornost. Urbančič to potrdi ter se zopet sklicuje na sklep narodno-naprednega odbora. G. Ravnikar pa odvrne, da ta sklep ni v nobeni zvezi s popravo stanovanja.

Ker torej pritisek Urbančičev ni pomagal, morale bi izostati od kr. šol. sveta sklenjene poprave v stanovanju. Urbančič je vsaj tako ukrenil.

To postopanje načelnika kr. šol. sveta, Ivana Urbančiča, je zloraba uradne oblasti, z jasnim namenom, da škoduje g. Ravnikarju. To postopanje pa je tudi nezaaljšano in nedovoljeno vplivanje na volitve.

Podpisani torej vprašajo gospoda ministra:

1. Ali hoče g. ministerski predsednik kot voditelj pravosodnega ministerstva potrebno ukreniti, da se proti Ivanu Urbančiču naperi kazensko postopanje.

2. Ali hoče gosp. naučni minister potrebno ukreniti, da bode politična prostost g. nadučitelja Jernerja Ravnikarja zavarovana proti samovoljnosti načelnika krajnega šol. sveta?

Plantan je govoril.

Dunaj, 12. grudnia.

Dne 2. t. m. je zbornica pričela razpravo o poročilu obrtnega odseka glede krošnjarstva.

To poročilo je bilo dovršeno že dne 1. jun. t. l. Češki poslanci pa so v oktobru iz raznih vzrokov vložili dolgo vrsto nujnih predlogov. Tako so posl. dr. vitez Plaček in tovariši tudi nujno predlagali, naj zbornica reši krošnjarski zakon. Isto je storil, dasi iz drugih razlogov, tudi posl. dr. Pommers tovariši. Oba ta poslancata dne 2. decembra utemeljevala nujnost predloga.

Za njima je posl. Plantan isti dan kot prvi proti-govornik pobijal nujnost predloga. Slovenski javnosti prepuščam sodbo, ali je bilo taktično modro in umestno, da je ravno slovenski poslanec govoril proti nujnemu predlogu čeških poslancev, ki so valed političnih razmer prisiljeni, da z nujnimi predlogi dobe časa za pogajanja z Nemci in vlado. Katoliško-narodni poslanci niso bili tako neprevidni, kakor posl. Plantan, in iz tega razloga se nobeden ni oglasil v razpravi o nujnosti. To je ena!

Druga je, da si je posl. Plantan ubijal glavo gosp. minist. predsednika, ko je tarnal, da bode morala vlada s § 14 uveljaviti začasni državni proračun. Rekel je namreč mej drugim: „Ako sklenemo nujnost tega predloga, potem je jasno, da bomo do božičnih počitnic razpravljali o tej stvari. Posledica bode, da proračunski provizorij ne bode rešen in pride zopet v veljavo § 14, ki ga zaničujejo vse stranke.“

Ta odstavek Plantanovega govora je najbolj vznemiril češke poslance, ki so bili in so še danes prepričani, da jim je posl. Plantan indirektno očital obstrukcijo. To tukaj javno pribijem ter v nastopnem tudi dokažem.

Kar pa je posl. Plantan splošno govoril o kranjskih krošnjarijih, s tem so

Vlada hoče pomagati kmetu, liberalci takoj kriče, naj štedi denar. To že niso več vladneži, to so že nadvladneži.

Ali s tem je dokazano, da so liberalci sposobni za vladanje. Kedor zna tako varčno gospodariti, in kedor tako bistrim okom opazi vsako razpisnost v gospodarstvu države, ta je doprinesel dokaz sposobnosti za vladanje. Pa tudi braniti znajo liberalci državljane, in židje so tudi državljani, proti vsaki škodi ali izgubi. Torej so za vladanje sposobni v vsakem oziru. Naš ministerski predsednik je večkrat v zadregi zaradi vprašanja, koga naj posadi na kak ravno izpraznjeni ministerski stolec. Začasno mora sam opravljati posle raznih ministrov. Naj ga v takih položajih v prihodnje ne obhajajo skrbi. Kar doli med liberalce poseči, pa je. Ti so sposobni za vladanje. Kedar pridejo ti v ministerstvo, takrat bode vlada varčna in vsem državljanom pravična. Dobiška ne bodejo spravljali kmetje, to ne gre, ker ti so po liberalni trditvi samo »polludje«, spravljali ga bodejo drugi, kakor se spodobi. Torej g. dr. pl. Körber, mi smo vam pokazali pot, na Vas je, da jo, kedar prilika nanese, krenete nanjo.

glašajo tudi ostali kranjski poslanci. Zato sem jaz poročal o Plantanovem govoru (glej „Slovenec“ št. 278 z dne 3. grudnia) doslovno: »Mej drugimi je govoril tudi posl. Plantan, in sicer proti nujnosti. Z ozirom na krošnjarje v kočevskem političnem okraju in ljubljanski okolici, ki proizvode stare domače industrije razpečavajo po semnjih in vaseh, je »Slovenska zveza« danes pred sejo sklenila, da glasuje proti nujnosti, odnosno, da v razpravi predlaga in po svojih govornikih utemeljuje potrebne premembe v načrtu zakona. S tega stališča torej soglašamo z gosp. Plantanom. Toda njegovo utemeljevanje je bilo jako nesrečno, ko je apeloval na „svobodomiselne stranke“ proti dunajskim antisemitom. Zato sta poslancata dr. vitez Plaček v imenu češkega kluba in Erb v imenu nemške ljudske stranke ugovarjala, da jim g. Plantan podtika nazadnjaštvo.“

To in to edino sem podpisani poročal o poslancu Plantanu, ki je baje po »Narodovik« trditvi s svojim »nesrečnim« govorom in »odločnim nastopom« vzbudil iz spanja katoliške slovenske državne poslance. Si ta cuisses!

V soboto dne 6. grudnia pa je »Slovenec« objavil uvodnik, v katerem mu pisec očita dve veliki napaki, ki kažeta, da našim naprednjakom manjka one politične razsodnosti, katera je potrebna za pravo zastopstvo slovenskega naroda.

»Prvič — piše »Slovenec« — je gosp. Plantan razžalil češke poslance. Kaj je bilo treba pri razpravi o krošnjarstvu udariti po narodni politiki čeških zastopnikov, in sicer baš zdaj, ko so Čehi najbolj občutljivi in ko se jim gre za to, da zadajo nemški hegemoniji in Körberjevemu ministerstvu smrtni udarec? Zato se je zgodilo nekaj novega v avstrijskem parlamentu: Slovenec je izzval Čeha, in vstal je Čeh ter liberalne Slovence udaril po zobeh, da je zaskelilo! V imenu Čehov je namreč poslanec Formánek izrekel obžalovanje, da se je našel neki slovenski poslanec Plantan, ki je imenoval češko politiko otročjo. In s čeških sedežev so leteli na slovenske liberalce zaničljivi kliči: In to je Slovan? ...

Druga napaka je bila, da je g. Plantan jasno pred zbornico pokazal duševno inferiornost liberalnega elementa v socialnih vprašanjih, ko je pozival »svobodomiselne stranke«, naj nikar ne gredo po kostanj v žrjavico za krščanske socialce. — Tako mej drugim sobotni »Slovenec«.

Najprvo konstatujem, da tega članka nisem pisal jaz. Niti za trenotek pa se ne pomislim, da bi g. Plantana ali njegove gg. tovariše prosil oprostjenja. Nasprotno! Kot odgovorni urednik prevzamem pred zakonom in sodiščem vso odgovornost za navedeni članek, ki ga tudi — salvo errore — podpisem z obema rokama.

Prvič je res, da je gosp. Plantan razžalil češke poslance. Za to trditev imamo kot pričue vse češke poslance, ki so čuli Plantanov zmeden govor. Malo časa po Plantanovem govoru pristopi k nam načelnik mladočeškega kluba, g. dr. Pacak, ter se huduje nad Plantanom, da se vlika v njihovo taktično postopanje. Dr. Pacak je rekel mej drugim: »Bil sem pri dr. Tavčarju in dr. Ferjančiču in želel pojasniti glede Plantanovega govora. Obasta odgovorila: Plantanje govoril v svojem imenu.« Torej sta dr. Tavčar in dr. Ferjančič sama čutila Plantanovo nerodnost.

Na hodniku je rekel odlični češki poslanec: »Glejte slovenske klerikalce, ki so mnogo bolj organizovani in disciplinovani, nego slovenski liberalci.« — Bila je sploh velika nevolja mej češkimi poslanci.

To trditev potrdijo vsak čas češki poslanci in »Narodov« poročevalec g. ces. svetnik Penížek.

Kar se tiče obžalovanja češ. poslancata Formáneka, je pa stvar ta: Rekel je namreč drugi dan, 3. grudnia mej drugim: »Včeraj

je prvi protigovornik začetkom svojega govora imenoval češko politiko otročjo.«

Pri teh besedah zakliče češki poslanec Jaroš: »Dazu ein Slave!«

Posl. Formánek: Ja!

Te besede stojé še danes ob strani rokopisa v Formanekovem govoru, ki je shranjen v pisarni stenografov. G. poslanec Formánek pa je črtal one medklie iz stenograma, zato tudi niso tiskane v zapisniku. To je istina, katero moremo vsak čas z rokopisom dokazati. Vsi češki poslanci so mislili, da g. Formánek meri na g. Plantana. Dokaz temu so tudi poročila raznih listov. Tako stoji v »Narodnih Listih« z dne 4. grudnia črno na belem: »Posl. Formánek ... lituje, že poslanec Plantan nazval mladočeško politiko čitinsko.«

Poročevalec tega lista je g. Penížek.

»Politik« z dne 4. grudnia poroča o govoru posl. Formáneka ter pravi: »Redner bedauert, dass Abg. Plantan die jungböhmische Politik als kindisch bezeichnet hat. (Zustimmung bei den Boehmen. Rufe: Noch dazu ein Slave!) Die böhmischen Abgeordneten führen hier einen Kampf um ihr Recht. Ein solcher Kampf sei die Pflicht jedes ehrlichen Menschen. (Beifall bei den Böhmen.)«

»Wiener Allg. Zig.« z dne 4. grudnia piše: »Der Abg. Plantan habe die jungböhmische Politik als kindisch bezeichnet; es sei bedauerlich, dass ein Abgeordneter so spreche. (Zustimmung bei den Czechen und Rufe: Noch dazu ein Slave!)«

»Neues Wiener Journal« z dne 4. grudnia: »Abg. Formánek polemisiert gegen den Abgeordneten Plantan, der die jungböhmische Politik als kindisch bezeichnet habe. (Zustimmung bei den Czechen und Rufe: Noch dazu ein Slave!)«

Ali hočete še več dokazov? G. Formánek sicer zatrjuje, da je meril na posl. dr. Elenbogena. Ta pa je rodom Nemeec in dunajski soc. demokrat. Za svojo osebo verujem g. Formáneku, da je bila tu pomota v osebni; toda istina je, da so vsi poslušavci mislili na g. Plantana, ki se je gotovo tudi sam čutil zadetega, sicer bi bil pojasnil to pomoto koncem glavne razprave. Ker pa tega ni storil in ker so mnogi listi njega imenoma naveli v svojih poročilih, tudi pisec »Slovenčevega« članka ni mogel drugače soditi in pisati.

Sicer pa je, kakor sem jaz poročal, češki poslanec dr. vitez Plaček v imenu svojih tovarišev pošteno okreal g. Plantana. Citajte sten. zapisnik z dne 2. grudnia na strani 16367. Rekel je mej drugim: »G. Plantan se je komaj potrudil, da bi prečital uvod poročevalčev, ki naglašá, da so se o tem (krošnjarskem) zakonu bavili razni odbori, odseki itd. Stvar je bila torej zrela, da se nam res čudno zdi, zakaj pobija takojšnjo razpravo in trdi, da bode razprava vzela mnogo časa ...

Če je g. Plantan navajal potrebe dotičnih krajev na Kranjskem in zato pobijal nujnost, potem tega res ne razumem; saj je imel časa več let, da bi se bil poučil o tem vprašanju. Načrt zakona je bil že davno predložen, in on ima priliko, da v glavni razpravi predlaga premembe. A da bi radi tega odložili razpravo, to ni dovolj logično itd.«

»Narod« je seveda moral iti v ogenj za svojega pristaša ter je zadnji terek mej dnevnimi vestmi z grčavo gorjačo zepet lopnil po mojem hrbtu. Odkrito izpovem, da so bili časi, ko me je v srce bolelo, ako sem moral za tuje politične grehe, zmote in intrige stati na javnem odru v zasmeh škodoželjnega in radovednega občinstva. Danes sem hladen vzpričo perfidnih napadov od oseb, ki so prodali vse svoje narodno prepričanje za žlico nemške leče in so se pri gospodu baronu Heinu udinjali kot ponižni in verni slugi.

Zato proti »Narodovik« zlaganim napadom pred ljubljanskimi porotniki ne bom iskal zadoščena za neopravičeno in kruto žaljeno osebnost, pač pa javno in resno pozivljam pisca »Narodove« notice, naj mi dá priliko, da pred sodiščem dokazem zlobnost in neresničnost njegovih trditev. Dokler tega ne stori, ali lojalno ne pre-

kliče svojih trditev, imenujem ga s treznim premislekom ostudnega lažnika in grdega obrekovavca.

Ignacij Žitnik,
dr. phil., državni in deželni poslanec.

Češki glas o nemškem elaboratu.

Povedali smo že, da spravnih predlogi nemških poslancev iz Češke ne ugajajo nobeni češki stranki, najmanj pa radikalcem, in da torej ni niti najmanjšega upanja, da se prihodnji teden izpremene parlamentarne razmere in vlada dobi proračunski provizorij. To se posebno jasno razvidi iz najnovejše izjave »Nar. Listov«, ki pišejo o nemškem elaboratu mej drugim sledeče: »Naj kdo sodi o obstrukciji, karkoli hoče, mi se nikdar ne bomo dali ukrotiti s samimi obljubami. To bi bila napaka, ki bi je brez kazni ne smel zagrešiti v drugo noben politik. Če Nemci mislijo, da se bomo odrekli svojim sedanjim zahtevam s kaseto in famoznim instrumentom za mir, je to najvnost, ki se da razlagati le na ta način, da je pri Nemcih nehal odločevati politički razum. Z drugimi besedami: Zastopniki češkega naroda bodo nadaljevali z obstrukcijo, dokler se jim zopet ne dovoli češki notranji uradni jezik.« — Skoro enako se glasi izjava glasila čeških agrarcev, le da naglašá to bolj državno-pravne in gospodarske zahteve. Pravi namreč mej drugim: Nemci zahtevajo od nas, naj se odpovemo državnopravnim aspiracijam. Tega nečemo in ne bomo nikdar storili. Ravno mi češki agrarci uvidimo v izvedbi državnopravnih zahtev svoje najvitalnejše interese. Mi dobro vemo, da ne bo boljše, dokler ne bo odločevalo naših zadevah v Pragi glavni deželni zbor dežela češke kraljevine, ki so mu odgovorni češki ministri. Da bo imel tak češki minister več smisla in razuma za naše narodno gospodarske interese, kot ekselence na Dunaju, je jasno, kajti ti poznajo češko poljedelstvo le kot molzno kravo, ki mora skrbeti za celo državo. — Iz navedenih izjav je pač popolno jasno, da Čehov in Nemcev v spravnem vprašanju ne loči le papirnata stena, o kateri se tako rado govori in piše v sicer dobrohotnih, a razmer ne poznavajočih nemških konservativnih krogih.

Lahi zopet preté.

Čim bližje je čas, da se mora odpovedati z avstro-ogrsko strani pogodba z Italijo ter vsaj poskrbeti za nekoliko pravičnejšo carino na uvoz italijanskega vina, tem predrznejši in nasilnejši postajajo Lah. Ker vedo, da svojih neopravičenih zahtev nikakor ne morejo podpreti s tehtnimi razlogi ter torej z lepa ne dospeti do uresničenja svojih zahtev, prihajajo na dan z — grožnjami. Najprej pravijo ti naši ljubi zavezniki, da se bo italijanski vinogradnik v slučaju odpovedi pogodbe lahko odškodoval z uvozom v Francijo in Južno Ameriko; dalje bo le na najpotrebnejšo mero omejil pridelovanje vina ter trto nadomestil z žitom, peso, tobakom in sadjem. Potem pride na vrsto avstro-ogrski uvoz, ki prekaša skoro za 20 milijonov uvoz Italije v našo monarhijo. Na les, konje in pivo bo Italija uvedla neprimerljivo višjo carino, in naša monarhija bo v hipu ob vso veliko ugodnost, ki jo jej daje sedanja pogodba. Konečno pa, in to je najvažnejše: carinska vojska bi pomenila konec trozveze. Italija bi tudi oficielno pristopila k rusko-francoski dvozvezi in mi bi bili ob ljubega zaveznika. Res, škoda neizmerna! Te »nesreče« grof Goluhovski gotovo ne bo pripustil.

Angleška sodba o represalijah proti Venezueli.

Nemška in angleška vlada sta se, kot znano, dogovorili za skupni korak proti Venezueli ter hočeta s silo iztirjati, kar poslednja dolguje nemškim in angleškim podanikom. Mogoče, da ne pride v tem slučaju do nobenega večjega boja, ker na morju je z zaplenjenjem treh najboljših ladij že skoro do cela uničena moč Venezuele, na suho se pa nasprotniki brčkone ne bodo podali, ker se bodo zadovoljili z okupacijo carinskih uradov. Povedali smo že, da so venezuelski

svoji jahti izlet k Monte Christo, ko je dobil brzovajko, da kraljica v hipu pričakuje ve selega dogodka. Kralj je zapovedal, naj se ladija vrne v luko Loreto, kjer ga je čakal avtomobil. Ko se je ladija bližala bregu, pričeli so valovi naraščati in kralj je spoznal, da se ladija ne more približati bregu. Kralj ni dolgo pomišljal, ampak skočil je v morje in plavajoč dosegel breg. Tako je pravočasno prišel k porodu svoje druge hčerke.

Izdavno sredstvo proti pijančevanju je izšla danska policija. Določila je, da tisti gostilničar, ki dá pijanemu človeku zadnji kozareček, mora plačati pijančev transport v stanovanje in da mora tudi povrniti škodo, ako pijanec doma kaj razbije, ali ako se telesno poškoduje.

Maksim Gorkij in židje Ruski pisatelj Maksim Gorkij je bil doslej v najkrasnejšem razmerju do židov. Židovsko časopisje je silno hvalilo njegove spise in mu mnogo pripomoglo do slave. In Gorkij tudi je nedavno še rekel nekemu židu: »O slabih lastnostih židovskih se je že dovolj pisalo; jaz hočem pokazati njihove dobre strani«. A to razmerje se je nenadoma pokazalo. V Nižnem Novgorodu so namreč židje pred kratkim imeli sionistiški shod, pri katerem so sklepali, kako bi dobili zope Palestino v svojo last, in ali kaže, da bi tam ustanovili svoje novo židovsko kraljestvo. Povabili so tudi Maksima Gorkega k temu zborovanju. Tam pa se je oglasila neka židinja in zahtevala, da so navzoči samo židje. »Vsak kristjan«, je rekla židinja, »je že sam po sebi antisemit in bo le z neprijaznostjo opazoval naš trud za povzdigo židovske oblasti. Gorkij je razdražen odgovoril. Pri glasovanju je bila večina za to, da mora Gorkij vrniti. Pravijo, da se je mnenje Gorkega o židih vsled tega precej izpremenilo. Obrezati se noče dati, in tako mora torej hodeč nočeti biti — antisemit!

Spomenik Cecil Rhodesu bodo postavili v Kapstadtu.

Društva.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani) otvorilo bode s 1. prosincem 1903 tesnopisni tečaj v Ljubljani. Tega tesnopisnega tečaja udeležiti se smejo tudi p. t. trgovski uslužbenici in zasebni uradniki sploh in sicer le-ti proti mesečnem prispevku 4—8 K. Tečaj traja bode najmanj 3 mesece. Eventualni pristop javiti je najpozneje do 30. t. m. društvemu blagajniku Josipu Christofu, notarskemu sollicitatorju v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 36.

Darovi.

Za pogorelca v Ribnem: Župnija Srednja vas v Bohinju 44 K. Bog plačaj radodarnim dobrotnikom!

Telefonska in brzovajna poročila.

Dunaj, 13. dec. Poslanska zbornica je včeraj rešila § 12. do 15. zakona o krošnjarenju v smislu vladne predloge. K paragrafu 14. se je oglasil zopet dr. Šusteršič ter predlagal, naj se v tem odstavku črta določba, po kateri sme trgovinski minister po zaslišanju trgovskih in obrtnih zbornic izjemoma dovoliti pri krošnjarenju tovrstno živino in prevozna sredstva, ker bi bila dovolitev odvisna od zaslišanja vseh trg. zbornic, če se hoče dovoliti krošnjarstvo za vse kronovine. — Prihodnja seja je v ponedeljek popoldne ob 3. uri. Ker je na vrsti najvažnejši § 16, je treba, da so prisotni vsi naši poslanci.

Dunaj, 13. decembra. Poslanec Bareuther je obolel in se nahaja v bolnici v Göppingen.

Dunaj, 13. dec. Obrtni odsek je končal generalno debato o zakonu proti pijančevanju.

Dunaj, 13. dec. V spomin jubileja svetega očeta bode delavstvo postavilo v bližini Lateranske cerkve spomenik, na katerem bodo ovekovečeni na brosnatih ploščah socialni nauki iz treh enciklik svetega očeta o delavskem vprašanju.

Praga, 13. decembra. Iz vsenemških volivnih okrajev se poroča, da volivci prestopajo na stran Wolfa in da pristašem Schönererjevim vedno bolj zmanjkuje tal. Stein se v svoj volivni okraj ne upa več pokazati.

Poslano.

Slavno uredništvo „Slovenca.“ Da se ne bode govorica, o kateri objavlja Vaš cenjeni list, zadevajoča avtomobil gosp. bar. Codellija, napačno tolmačila, pojasnim isto, da je gosp. baron podpisanemu, kateri je v zadnji seji občinskega sveta spominjal javnega mnenja o vožnji z avtomobili v mestu Ljubljani, užaljen poslan, po preteku 6 dni, dve priči, da se izjavim o besedah, s katerimi sem označil baronov avtomobil, na kar sem jaz naznanil pričama, da mi niti oseba g. barona na misli ni bila in da ako se isti čuti žaljenega, nastopi naj pot civilnega sodnika, koder sem mu jaz na razpolago.

1393 1—1

Fran Žužek
d. inženir in občinski svetnik.

Preklic!

Podpisani Albin Uranič, kleparski mojster v Ljubljani na Žabjaku, obžalujem in preklicujem dne 9. decembra 1902 v gostilni g. Lorenca Šarca na Karlovski cesti o g. Franu Lovšetju, mesarju v Ljubljani na Jurčičevem trgu izgovorjene žalitve kot izmišljotino.

1392 1—1

V Ljubljani, dne 12. decembra 1902.

Albin Uranič.

Meteorologično poročilo.

Večina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanoje barometra v mna.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabo	Padavina v 24 urah
12 9. zveč.	748-5	-6-4	sr. jvzh.	oblačno	
13 7. zjutr.	747-5	-7-2	sr. jzah.	oblačno	0-0
2. popol.	748-9	-6-6	sr. jvzh.		

Srednja večerajšnja temperatura -5-0°, normale -1-3°

Dunajska borza

dne 13. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101-25
Skupni državni dolg v srebru	101-15
Avstrijska zlata renta 4%	120-70
Avstrijska kronska renta 4%	100-50
Ugarska zlata renta 4%	120-25
Ugarska kronska renta 4%	97-95
Avstro-ugarske bančne delnice, 100 gl.	15-50
Creditne delnice, 100 gl.	667-—
London viza	239-40
Španski drž. bankovci za 100 m. peseta drž. velj.	117-70 ¹ / ₂
20 mark	23-40
20 frankov (napoleonov)	19-08
Italijanski bankovci	35-20
2. kr. cekini	11-30

Najpripravnejše molitve
v čast Brezmadežno spočeti
so v lepem molitveniku

Najboljša mati.

Dobi se v prodajalnici Katol. tiskovnega društva po 1¹/₂, 2 ali 3 K.

Tudi v velikih črkah.

1335 8

Stanovanje

z jedno sobo se odda takoj v novi hiši Cigaletove ulice 3 poleg sodnijskega poslopja.

Več istotam.

1390 1—1

Najeenejši nakup

pletenin
za gospode in dame

jopičev, sraje, hlače, kakor tudi vseh manufakturnih predmetov in

umetnih svetlic.

O tem se more vsakdo prepričati pri

1389 3—1

„Platnarici“

na vogalu Pogačarjevega trga.

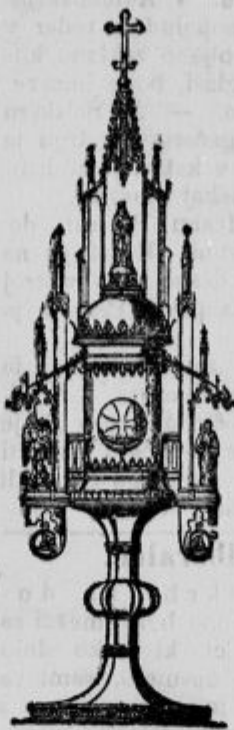
Za mesarsko obrt sprejemam jednega ali dva

učenca

J. Zrimec,

1388 3-1 mesar v Spod. Gorjah pri Bledu.

Leopold Tratnik

pasár in srebrar
Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 27
se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkv v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:
tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike, lestence svetilke itd.
iz zanesljivo najboljšega kovinkega blaga.
V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih. krasnih predmetov.
Stare predmete prenavlja, posreblji in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah. prenareja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke. 726 15 1

Priporočilo.

Vsem svojim častitim naročnikom se najiskrenejše zahvaljujem za doslej izkazano mi zaupanje, in se vsem, zlasti preč. duhovščini, gg uradnikom itd. najtopleje priporočam za vsa v čevljarski obrt spadajoča dela, ker imam spretne nove pomočnike in izurjenega delovodjo. Zagotavljam vse dosedanje in nove cenjene naročnike solidne in točne postrežbe. Moja delavnica se nahaja kakor preje še vedno na

1373 1—2

Sv. Petra cesta št. 30.

Z odličnim spoštovanjem

Marija Horvat.

Spreten, inteligenten potnik

veš slovenščine, izurjen v stroki se sprejme takoj za domačo

1385 1—1

špecerijsko tvrko

prve vrste proti stalni plači in povrnilo primernih potnih stroškov.

Ponudbe sprejme iz prijaznosti upravnništvo pod šifro: „potnik 1903.“

Razstava v Parizu „Grand Prix“

Uarstvena znamka uradno vpisana.

Svetoslaven ruski karavanski čaj

bratov **KIC Popoff** Moskva C. kr. dvorni založnik

Najfinjši Najfinjši

1142 Pisarna: 10-4 Dunaj, VII/2 Breitegasse 9 Na drobno se dobi v vseh boljših trgovinah v izvirnih zavetkih.

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Vsak teden druge dežele.

Danes, soboto, 13. dec. zadnjič:

Drugo potovanje skoz Bosno

Serajevo, Mostar, Travnik, Doboj in Maglaj itd.

V nedeljo 14. decembra do 20. decembra:

Zelo zanimivo potovanje nemškega cesarja in cesarice na

Jutrovo in v Palestino.

Najnovejše so ameriški mutoskopi.

Peč novih, zabavnih podob. 5 znamk, ki se vržejo v posamen mutoskop 50 vin.

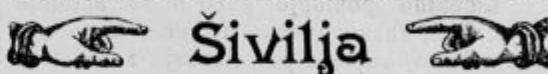
Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Katari v dušniku se po redni rabi

rogaške vode

olajšajo.

1345 1—1

Šivilja

ki je zmožna navadnega dela, pa bi se rada v tej stroki boljših del privadila, želi takoj službe Zadovoljna bi bila za pričetek z majhno plačo.

1391 4—1

Zvé se pri meni podpisanim

Franc Raunihar,

Poljane nad Škofjo Loko, posterestante.

Naznanilo.

Zobozdravnik A. Paichel

naznanja, da je pri njem vstopil kot azistent gospod

1386 3—1

dr. med. Rudolf Rauch.

Ordinira kakor dosedaj na Starem trgu šte. 2

od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandere in baldahine ter izvršuje vsako vrstno cerkveno perlo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene pa mogočnost nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame.

948 26—8

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richter-Jeve v Pragi,

priznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1116 34-4

Božično darilo!

1135 21

Razvedrilo starim in mladim so:

Gramofoni,

cena od 15 do 125 gld.

Avtomati,

ki se sprožijo z 10 h, gostilničarjem velik dobiček.

Prodaja se tudi na obroke.

Velika zaloga plošč; stare se zamenjajo.

Zahtevajte moj ilustrirani cenik.

RUDOLF WEBER,

urar, v Ljubljani, Stari trg št. 16

Vajenec

se sprejme v velike kavarno takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Kje, pové iz prijaznosti upravnistvo tega lista.

1383 3-2

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po 110 95-19

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

Stanje hranilnih vlog: 16 milijonov K.

Rezervni zaklad: okroglo 370.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. 771 6

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 1/2% do 5%.

Za šolska darila

priporočam:

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Razlaga velikega katekizma ali keščanski nauki za cerkev. Sestavl. Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s postjo 30 h več.

Drugi zvezek: poglavje o upanju in molitvi, pa poglavje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s postjo 30 h več.

Tretji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s postjo 30 h več.

naslednje povesti za mladino:

„Ljubite svoje sovražnike“ — s podobami.

„Marijina otroka“ — s podobami.

„Meron, krščanski deček z Libanona“ — s podobami.

Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finciših vozih po raznih cenah.

586 50-19

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporočam svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedeljskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljšo umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna. Gene nizke.

Stanovanje in hrano

v dobri rolbini želi od 1. januarja imeti mlad, soliden gospod

Ponudbe pod „1. Januar“ do 20. t. m. na upravnistvo »Slovenca«, 1377 3-2

Vozni red

avstrijskih državnih železnic,

veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjoevropskem času. Srednjoevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti napre.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vate, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vate, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 06 „ dopoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7:15 zjutraj Ob 6:34 zjutraj

„ 2:13 popoldne „ 12:29 popoldne

„ 6:05 zvečer „ 6:59 zvečer.

Vozni red

nove vipavske železnice.

Prvi vlak odhaja iz Gorice zjutraj ob 8:55, iz Št. Petra ob 9:08, iz Volčjadrage ob 9:22, iz Prvačine ob 9:35, iz Dornberga ob 9:45, iz Batuj ob 9:56, iz Kamenj ob 10:09, iz Dobravelj ob 10:17, iz Sv. Križa-Ceste ob 10:25 in pride v Ajdovščino ob 10:35. — Drugi vlak odhaja iz Gorice ob 7:15 zvečer, iz Št. Petra ob 7:27, iz Volčjadrage ob 7:40, iz Prvačine ob 7:53, iz Dornberga ob 8:06, iz Batuj ob 8:13, iz Kamenj ob 8:26, iz Dobravelj ob 8:34 iz Sv. Križa-Ceste ob 8:41 in pride v Ajdovščino ob 8:50 zvečer.

Iz Ajdovščine odhaja prvi vlak proti Gorici ob 5:01 zjutraj, iz Sv. Križa-Ceste ob 5:15, iz Dobravelj ob 5:21, iz Kamenj ob 5:39, iz Batuj ob 5:43, iz Dornberga ob 5:58, iz Prvačine ob 6:08, iz Volčjadrage ob 6:12, iz Št. Petra ob 6:24 in pride v Gorico ob 6:35. — Drugi vlak pa od de iz Ajdovščine ob 4:40 popoldne, iz Sv. Križa-Ceste ob 4:42, iz Dobravelj ob 4:58, iz Kamenj ob 5:06, iz Batuj ob 5:21, iz Dornberga ob 5:34, iz Prvačine ob 5:39, iz Volčjadrage ob 5:51, iz Št. Petra ob 6:09 in pride v Gorico ob 6:23 zvečer.

Vlaki vipavske železnice imajo zvezo z onim južne železnice in sicer ima vlak, ki gre iz Gorice proti Ajdovščini ob 8:55 zjutraj, zvezo z onim vlakom, ki prihaja v Gorico z Dunaja preko Grada, Ljubljane, Trsta, Nabrežine, Grinjana, Tržiča ob 8:46 zjutraj, oni vlak pa, ki gre ob 7:15 zvečer proti Ajdovščini ima zvezo z vlakom, ki prihajajo iz zgoraj navedenih krajev v Gorico ob 6:34 zvečer (osebni vlak) in ob 6:56 zvečer iz Trsta (brzovlak). Vlaka ki prihajata iz Ajdovščine v Gorico, pa imata zvezo z onimi vlakom južne železnice, ki odhajajo iz Gorice proti Trstu in Dunaju in sicer ima vlak, ki pride iz Ajdovščine ob 6:35 zjutraj zvezo z onim brzovlakom, ki odhaja iz Gorice ob 7 zjutraj; oni vlak pa, ki prihaja iz Ajdovščine v Gorico ob 6:20 zvečer, ima zvezo z onimi vlaki, ki odhajajo iz Gorice v gor. omenjene kraje ob 6:57 zvečer.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov
Alozij Večaj
 Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9
 priporoča slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč
 kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. **Cene nizke.** 36 52-49
Lastni izdelek.
 Ceniki franco in brezplačno.

MATTONLEV
GISSHÜBLER
 naravna **alkalična kislina**

kot zdravilni virelec že stoletja znana v vseh boleznih (L.) 17 49
sapnih in prebavnih organov,
 pri protinu, želodnem in mehurnem kataru, Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
 Najboljša dijetelčna in osvežujoča pijača.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
 želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
 Prospekti zastoj in franco
 V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
 Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Kdor potuje v **Gorlco,** priporoča se mu nova „**kavarna Central**“ na Travniku tik cerkve svetega Ignacija. Lastnik **FILIP PEČENKO,** prej hotelier v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov, kava in likerji najboljše, postrežba točna, čistoba izgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kakor v drugih kavarnah. 1156 12

! Nove pesmi!
Petero Božičnih za solo, meš. zbor in orglje, zložil **Ign. Hladnik** op. 44. Cena partituri 1 K 20 h. (Pesmi so v tem slogu kot op. 18.)
Za Marijine družbe je priredil **Hladnik** 16 izbranih Marijinih pesmi iz op. 15. (Struna moja, Marija skoz življenje i. t. d.) in stane 20 iztisov le 5 K, eden iztis 1 K.
 Dobé se pri skladatelju v Novemestu, v „Katoliška bukvarni“ in pri Schwentnerju v Ljubljani. 1326 6-5

Rapidol je izvrstno sredstvo za ličenje sobnih tal. Isto odstranja in preprečuje lepljivost ličenih desk. Edina prodaja za Kranjsko pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanse ulice. 524 1 12-6
 Vnanja naročila proti povzetju.

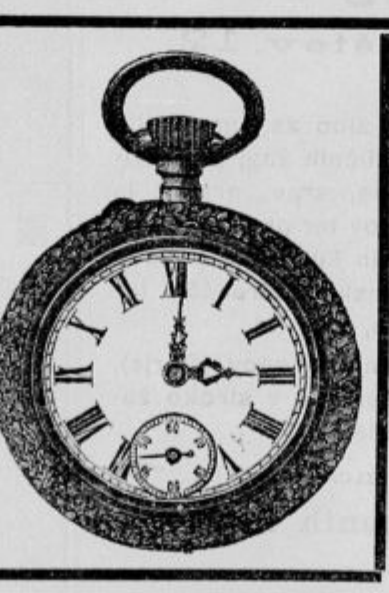
Važno za bolne na želodcu!
 Brezslastnost, težave v želodcu, slabost, glavobol vsled slabega prebavanja, razne želodčne bolezni
 takoj odstranijo znane **Brady-jeve kaplje za želodec (Marijajceljske).**
 Na tisoče zahvalnih in priznanih pism!
 Cena steklenici z navodilom rabe 50 h, večja steklenica K 1.40.
 Dobiti po lekarnah.
 Glavna zaloga v Ljubljani: lekarna „Pri zlatem Jelenu“, Marijin trg št. 4 (Jos. Mayr).
 Svarimo pred ponarejenjem, pristne Marijajceljske kapljice za želodec morajo imeti varstveno znamko in podpis **E. Brady** 1161 12-4

Pekarija Slaščičarija
Jak. Zalaznik
 Sfarl trg št. 21
 Mesni trg 6

Vedno sveže pečivo
 Najfinjši kruh
 Najrazličnejše torte
 Najfinjši likerji
 Pravi turinski pelinkovce
 Pristni brinjevee
 Domača slivovica
 Izborne kandije
 Romanečice
 Omasne
 Izborna pecivo za čaj
 Okrašni za božična drevesca
 Inozemska vina
 Miklavževa darila.
 Špecijaliteta: Graški popečenec

St. 5.345 1369 2-2
Razpis službe
 Pri občini na Jesenicah se razpisuje mesto **občinskega tajnika**
 z letno plačo 1600 K in prostim stanovanjem.
 Prosilci, ki so vže opravljali enako službo ter so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, naj uležé svoje prošnje do dné 1. januarja t. l. pri podpisnem uradu.
 Občinski urad na Jesenicah, dné 8. decembra 1902

Kongresni trg št. 7.
M. Drenik
 Za božično sezijo!
 Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala. Risarski atelie in predtiskarija. Vsa kovrstne veznine in tamburna tehnika se na perilo i. t. d. najhitreje izvrše. 1361 6-3
 Zunanjim naročilom se fočno ustreza.

Božična in novoletna darila.
 Do vrhunca dognane vse zunanje tvrdke prekašajoče cene!
 Kupujte in naročite le pri domači tvrdki in bodite priprani, da boljše in ceneje kupite, in se izognite vsega prevarenja. Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih ur, kakor tudi zlatino in srebrnino. Nad 20 % znižane cene, razvidno iz mojega novo izdanega cenika. Naprimer: Jedna stvar, katera je preje stala gl. 10.—, stane danes le gl. 8.—, toraj čudovito po ceni. Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure, z novim jako krasnim bitjem (Thurnschlag).
 Vsakovrstne budilke v secesionističnem okviru, zalogo še nad 6000 vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih žepnih ur, različnih sistemov »Präcession«. Veliko izbero zlatih in srebrnih možkih verižic najmodernejših fasonov, dolge ženske ovratne verižice »Lorguon«, vsakovrstne lepe garniture iz China srebra, dalje namizne oprave, namizno orodje v etui, palice z srebrnimi ročaji.
 Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov.
 Za vsako blago jamčim ter se priporočam
Franc Čuden, urar in trgovec zlatnine in srebrnine, delničar prve švicarske družbe tovarn ur „Union“ v Genovi in Bletu, založnik c. kr. državne dotenjske železnice. Ljubljana, Mestni trg. 1351 9-5
 Prosim, zahtevajte novi veliki ilustrirani cenik, pošilja se zastoj in poštne prosto.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino.
 Škofijski list je l. 1898. priporočal v 6. gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja „Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot zajamčeno pristno.
 Belo vino posebno dobrega okusa odaja se po 35 K in višje, in rudeče namizno hrbovsko po 30 K za 100 litrov v Postojno postavljeno.
 V zalogi je še staro belo vino.
 Novo vino hode sposobno za razpošiljat v prvi polovici novemb. a. Kvaliteta je letos izborna.
 Najmanjša množina je 56 litrov. Naročbam čez 500 litrov se cena primerno zniža.
 Zadrugo nadzoruje strogo v 6. g. dekan Vipavski. Izključena je vsaka prevara.
 Na zahtevanje se pošljejo vzorec.
Kmetijsko društvo v Vipavi. 799 (13)

CIRIL-METODOV KOLEDAR
1903
 se dobi v raznih prodajalnah ter stane 1 krono ali pa se naroča pri založništvu Tiskarna Slafnar, Kamnik Po pošti 20 vin. več

Ravnokar je izšla Družinska pratika
 za leto 1903

Družinska pratika dobivala se bode v vseh trgovinah na Kranjskem, Stajerskem, Horoškem, v Istriji in na Goriškem.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani priporoča:
Kratek poduk o sv. zakonu.
 Za slov. zaročence in zakonske sestavil Jan. Zabukovec, župnik.
 Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

Senzačni liker Monte Cristo prve vrste.
Velika posebnost med likerji.
 čudovitega okusa
 krepčalo za želodec.
 Na prodaj v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom in delikatesami.
Josip Archleb in drug destil. na par v PRAGI.
 Odlikovan s 84 prvimi svetinjami.
 1362 20-3

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
« prilika za štedenje! »

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 $\frac{1}{2}$ 0/0** brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jare,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku,

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

1236 7

V najem se da prodajalna

primerna za vsako trgovino zraven cerkve
v Št. Vidu pri Vipavi
Pogoditi se je pri lastniku Simonu
Bratožu. 1381 1-1

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

priporoča ggosp. krčmarjem in zasebnikom
pravo, pristno Brisko vino po prav
zmernih cenah.

Razpošilja se v sodčkah od 56 lit. višje
ter na željo tudi vzorci.

Obenem priporočamo ljubiteljem sadja
tudi razno sadje. 1328 8-4

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Hrvaška vina

zajamčeno pristna, fina nsmizna, kakor tudi
izvrstne vrste portugalca, traminca, gra-
ševine, plemenke, kraljevine itd. pri-
poroča po najnižjih cenah

zadruga samoborskih vinogra-
darov v Samoboru.

Na zahtevo se pošilja poskušnja.
1347 6-4

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino
Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „ 5-80

Pristne srebrne verižice „ 1-20

Budilniki iz nikla „ 1-95

Moja tvrška je odlikovana s
s c. kr. orlom, z zlatimi in sre-
brnimi svetinjami in ima na
razpolago na tisoče priznanskih
pisem. — Cenik s podobami
brezplačno. 573 190-64

Kako si je mogoče špeciélno letos pripraviti vesele božične praznike?

1336 3

To važno vprašanje je rešeno za vsakoga, kdor ne meče
denarja za božična darila, marveč si ga hrani z nakupom pri
največji božični prodaji, ki se prične dné 1. decembra 1902 v
manufaktorni prodajalni „pri Amerikancu“
v Ljubljani, le Stari trg št. 1 (prej Deffer).

Da se s tem ne pretirava, bo uvidel vsak, ki ve, da se
prodaja v konkurzu se nahajajoče blago do 30% pod prejšnjo
nakupno ceno, n. pr.

Lepo umerjeno bombaž. flanel. krilo, 6 m., že od 96 kr. dalje
Dobro „ polvolnel. „ „ 6 „ „ „ 1-20 gld. „
Dobra srajca za gospode iz šifona „ „ 78 kr. „
Dober četvernat ovratnik (elegant) „ „ 07 „ „

Prodajajo se pa tudi najfinejše tu- in inozemske vrste modnega blaga, svilene
šerpe inrobci, in to le sveže blago, ker je iz dveh zadnjih sezon.

Zaloga vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurških, tako n. pr. cevij za pivo in vino, predpasnikov iz gumija, namiznih pogrinjaj iz gumija; dalje so v zalogi pristne ruske galoše, ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

Dalje zaloga **koles** (bicikljev) in vsakovrstnih jeklenih izdelkov; delavnica za izdelovanje in popraviljanje koles. Tu se tudi poniklja in pobakruje.

Slavnemu občinstvu zagotavlja točno postrežbo in nizke cene ter se v obilna naročila uljudno priporoča

z odličnim spoštovanjem

Josip Kolar in drug
Ljubljana, Mestni trg št. 9.

1316 10-7

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča čapreč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašel, pomanjšuje pot, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privzajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h. po pošti 20 kr. — 40 h. več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvirnih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kisl-apneno-železnega sirupa svarimo in

toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 141 20-2

V zalogi je nadalje pri g. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodám, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzan; Breze: G. Esässer dediči; Sovodnji: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leiterburg, P. Prendini, M. Rayasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7

priporoča za

božična darila

svojo veliko, lepo zalogo

konfekcije za dame

in deklice, bluz,

modnega blaga za

dame in gospode,

parhanta, perila

o vratnikov, manšet,

kračat, modercev,

preprog, zastorov,

šerp, žepnih robcev.

Velika izbira tapestrije, peluche in linoleum preprog v vseh velikostih. 1356 3-2

Zelo znižane cene!

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

sprejema hranilne vloge, ter jin obrestuje po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka, katerega društvo samo plača.

Uradne ure vsak dan od 9.—12. ure dopoldne, izvzemši nedelj in praznikov.

1333 4-3

Kot dobrota za vsako družino se izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljše nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvirnih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom =

Kathreiner.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago. 19 52

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Savarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najznanjšega dobitka. — Promese za vsako šrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“
I, Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 135